

Idag

Nyckelharpan har fortsatt vunnit stor spridning under de senaste decennierna. Den spelas i hela Sverige och nu även på många andra håll i världen.

Nyckelharpan används både som solo- och ensembleinstrument och inte enbart inom traditionell folkmusik utan även i andra genrer såsom klassisk musik, pop & rock och experimentell musik.

Förutom vid ESI kan nyckelharpspel studeras vid kultur- och musikskolor, folkhögskolor och även musikhögskolor såsom Kungl. Musikhögskolan; KMH.

Today

Interest in the nyckelharpa has spread widely over the last few decades and is played all over Sweden and in other countries as well. The instrument is used both as a solo instrument and in ensembles, mainly as a folk instrument but also in genres such as classical music, pop, rock, and experimental music.

Nyckelharpa playing can be studied not only at the ESI but also at other establishments from elementary schools to colleges such as the Royal College of Music in Stockholm.

Nyckelharpa

Eric Sahlström's Minnestånd 2008. Foto P.U. Allmo och E. Hagmark. Tryck Modintryckeriet

Instrumentet

Nyckelharpan är ett stråkinstrument med *lek*, en mekanism med tangenter kallade *nycklar*. På nycklarna sitter trästift, *löv*, vilka trycks mot strängen och avgör tonhöjden. Den moderna kromatiska nyckelharpan har fyra *melodisträngar* som aktiveras av stråken. Förutom melodisträngar har harpan vanligtvis tolv *resonanssträngar* vilka ger instrumentet en speciell klang.

Äldre nyckelharpor hade till skillnad från den moderna också *bordunsträngar*, strängar som ständigt ljuder med oföränderlig tonhöjd tillsammans med melodin.

The Instrument

The nyckelharpa is a bowed instrument with a key box. Attached to the keys are wooden stops which press on the strings and determine the pitch. The *modern chromatic nyckelharpa* has four *melody strings* played with the bow. Besides the melody strings the instrument has *sympathetic strings*, usually twelve, giving the nyckelharpa its characteristic sound.

Older nyckelharpas also had *drone strings* which sounded continuously at a fixed pitch while the melody was being played.

Historia

Äldre modeller av nyckelharpan visas i tyska musiklexikon från 1529 respektive 1620. Inom kyrkokonsten i Sverige och Danmark finns avbildningar av nyckelharpa från tiden 1350-1565.

Nyckelharpan har funnits som traditionsinstrument i Uppland sedan 1500-talets andra hälft. Dagens moderna treradiga kromatiska modell utvecklades 1929 av August Bohlin.

Utan Eric Sahlströms insatser hade nyckelharptraditionen förmodligen inte varit levande idag. Från mitten av 1900-talet, när han med sina egenhändigt tillverkade instrument och sitt briljanta spel förde fram nyckelharpan, har den spridits i allt vidare kretsar.

History

Older versions of the nyckelharpa appear in German musical reference works from 1529 and 1620 respectively. Pictures of the instrument can be seen in church paintings in Sweden and Denmark from 1350-1565.

The instrument has existed in the province of Uppland since the second half of the 16th century.

Today's modern three-row chromatic nyckelharpa was developed in 1929 by August Bohlin.

Eric Sahlström's outstanding public performances on the instrument and his further development of the nyckelharpa's design in the middle of the 20th century kept the nyckelharpa tradition from disappearing.

Eric Sahlström Institutet – ESI

ESI är Sveriges första nationella folkmusikcentrum. Det grundades 1998 och är beläget i Tobo bruk, norra Uppland. Institutet värnar speciellt om nyckelharpan, dess spel och byggande. Detta sker genom utbildningar, kortkurser, seminarier etc.

ESI initierades av Eric Sahlströms Minnesfond, en stiftelse grundad 1986 som har till uppgift att bevara och föra den Sahlströmska låtspels- och nyckelharptraditionen vidare samt främja undervisning och studieverksamhet.

The Eric Sahlström Institute – ESI

The ESI is Sweden's first national folklore centre and is situated in Tobo, northern Uppland. The institute, founded in 1998, is particularly concerned to promote all aspects of the nyckelharpa, including its playing and construction. To this end it holds courses, seminars and other educational activities.

The ESI was founded by the Eric Sahlström Memorial Foundation, an organisation founded in 1986 with the goal of preserving, promoting and spreading the nyckelharpa tradition following the passing of the great nyckelharpa musician, Eric Sahlström.

Eric Sahlströms Minnesfond

www.ericsahlstrom.se

Eric Sahlström Institutet
Bruksgatan 3, SE-748 50 Tobo
+46 (0)295-342 90

www.esistobo.org

